

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **E. K.**, nar. X, státní příslušnost X
zastoupen JUDr. Petrem Navrátillem, advokátem
sídlem Joštova 4, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2022, č. j. OAM-925/ZA-ZA11-D07-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je nepřijatelná dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti zastavil dle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že příslušným státem k projednání žádosti je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 („nařízení Dublin III“) Rakouská republika.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Uvádí, že od počátku byla cílem jeho cesty ze země původu Česká republika, a to z důvodu jeho rodinných vazeb, neboť zde žije jeho bratr H. K. a další jeho vzdálení příbuzní.
3. Žalobce se obává, že v případě předání do Italské republiky (pozn. soudu: žalobce má patrně na mysli Rakouskou republiku) hrozí, že bude v důsledku neuspokojivých přijímacích podmínek vystaven ponižujícímu či nelidskému zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Žalovaný si dle žalobce neopatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí. Vychází pouze z informací OAMP, jejichž prvotní zdroje blíže neupřesňuje. Podle žalobce jsou poměry v Rakouském azylovém systému neudržitelné a azylová střediska přetížená. V ČR se žalobce zdržuje mimo azylové zařízení, neboť zde má bratra a řadu známých a přátel, kteří jej podporují. V Rakousku žalobce žádné kontakty nemá a byl by zcela odkázán na tamní azylový systém.
4. Dále žalovaný pochybil tím, že neučinil žádná bližší skutková zjištění ve vztahu k možné aplikaci článku 16 nařízení Dublin III, které ukládá zohlednit sourozenecké vazby žadatele o azyl s ohledem na jeho konkrétní poměry. Žalobce se přitom na svého bratra při pohovoru dovolával a odkazoval se na jeho pomoc. Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
5. Žalobce taktéž v žalobě požádal o přiznání odkladného účinku.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření považuje napadené rozhodnutí za zákonné a správné. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 12. 10. 2022 v Rakouské republice. Rakouská republika je tak příslušná k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Rakouská republika má propracovaný systém azylového řízení včetně odvolacích institucí, které plně odpovídají evropským standardům azylového práva. Žalobce v průběhu správního řízení nevyjádřil jakoukoli obavu z návratu do Rakouska, pouze zmínil, že tam nemá žádné příbuzné, na jejichž pomoc by se mohl spolehnout a byl by tak plně závislý na azylovém systému Rakouska. K žalobní námitce neužití čl. 16 nařízení Dublin III žalovaný uvádí, že žalobce ani jeho bratr nejsou závislou osobu, tak jak tento článek vyžaduje. Navíc žádost o posouzení dle čl. 16 musí být podána výslovně písemně, což žalobce taktéž neučinil. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
8. Žaloba **není** důvodná.

9. Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III *žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III*. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které *není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*.
10. Ve shodě s žalovaným krajský soud konstatuje, že společný evropský azylový systém (jehož součástí je i nařízení Dublin III) je založen na zásadě, že za věcné posuzování žádosti o mezinárodní ochranu je odpovědný pouze jeden stát. Kritéria pro určení příslušnosti stanoví zejména čl. 3 – 16 nařízení Dublin III. Podle čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení zároveň platí, že *pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána*. V čl. 17 nařízení Dublin III je obsaženo diskreční oprávnění nepřislušného členského státu atrahovat si posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, což ovšem není právem k libovůli, nýbrž prostředkem zohlednění případů hodných zvláštního zřetele.
11. Z pohovoru s žalobcem ve správním řízení vyplývá, že žalobce cestoval z Turecké republiky do České republiky nelegálně ukrytý v nákladním voze. V Rakousku jej ovšem zadržela policie a sejmula mu otisky prstů. Dle údajů v systému EURODAC žalobce v Rakousku podal dne 12. 10. 2022 žádost o mezinárodní ochranu. Následně opustil zařízení a pokračoval v cestě do České republiky. Žalobce dále uvedl, že neměl v minulosti v souvislosti s Rakouskou republikou žádný konkrétní problém. V Rakouské republice nemá příbuzné, proto se tam nechce vrátit, rodina jej tam nepodpoří. Neovládá německý jazyk, nedorozumí se tam. Další důvody, pro které by nemohl odcestovat do Rakouské republiky, nemá.
12. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na základě zjištěných skutečností konstatoval, že v případě žalobce, který podal žádost o mezinárodní ochranu dne 12. 10. 2022 v Rakouské republice, je v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušná Rakouská republika, neboť kritéria dle čl. 4 – 16 nejsou v případě žalobce naplněna a nebylo využito ani diskreční oprávnění dle čl. 17 nařízení. Rakouská republika již svou příslušnost uznala, což taktéž vyplývá ze správního spisu.
13. Co se týče odkazu žalobce na čl. 16 nařízení Dublin III, toto ustanovení (kromě toho, že vyžaduje písemné vyjádření přání sloučit se nebo ponechat dotčenou osobu na území členského státu, jak uvádí také žalovaný) se vztahuje výhradně na osoby, které jsou závislé na pomoci příbuzných z důvodu svého těhotenství či nedávného narození dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo vysokého věku. Nic z toho žalobce nesplňuje a ani v žalobě netvrdí, že by splňoval. Použití čl. 16 nařízení Dublin III proto v situaci žalobce nepřipadá v úvahu.
14. V souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že přemístění do příslušného státu není možné, existují-li závažné důvody se domnívat, že v tomto státu dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou

riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU.

15. Judikatura dovodila, že v tomto typu řízení má žalovaný vždy povinnost zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 27). Žalovaný má povinnost shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44).
16. Postupem času judikatura tyto požadavky upřesnila tak, že neplatí absolutně. V případě každého členského státu, který má být podle nařízení Dublin III příslušným k posuzování žádosti, žalovaný musí ve svém rozhodnutí uvést úvahu o existenci či neexistenci systémových nedostatků. Pokud se taková úvaha neopírá o konkrétní důkazy nebo zcela chybí, znamená to nepřezkoumatelnost takového rozhodnutí. Tento závěr však podle Nejvyššího správního soudu nelze bez dalšího vztáhnout na veškeré členské státy EU, které mohou být podle čl. 3 nařízení Dublin III příslušné k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu. *V případě většiny členských zemí (s výjimkou zejména Maďarska, Itálie nebo Řecka) nelze říct, že by zřejmě či alespoň pravděpodobně trpěly systémovými nedostatky. Proto v rozhodnutí žalovaného postačí jen obecná úvaha ohledně neexistence systémových nedostatků.* Nejvyšší správní soud poukázal na to, že v právu EU i nadále platí zásada vzájemné důvěry, jakkoliv otřesená v důsledku migrační krize v půlce minulé dekády. *Dodržování základních lidských práv členskými státy je vyvratitelnou domněnkou, přičemž v případě většiny členských zemí tato domněnka prozatím vyvrácena nebyla* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018 – 28, body 8 a 9).
17. V naposled uvedeném rozsudku, který se týkal předání žadatele do Rakouska, Nejvyšší správní soud považoval za dostatečné, že rozhodnutí žalovaného obsahovalo alespoň obecnou úvahu o neexistenci systémových nedostatků, byť jí chyběl podklad v podobě konkrétních zpráv. Rakousko totiž s ohledem na výše uvedený princip vzájemné důvěry není státem, o němž lze mít za to, že v něm dochází k systémovým nedostatkům v azylových řízeních.
18. V nynějším řízení žalovaný nadto aktuální informace o azylovém systému Rakouska obstaral. Jedná se o informaci OAMP ze dne 6. 10. 2022, která (v rozporu s tím, co žalobce tvrdí v žalobě) obsahuje konkrétní odkazy na zdroje informací o rakouském azylovém systému – např. zpráva AIDA z dubna 2022, zprávy MZV USA z dubna 2022, zpráva UNHCR a další. V informaci je poměrně podrobně shrnuta jak rakouská azylová legislativa a průběh azylového řízení, tak situace v azylových střediscích a přijímací podmínky, jichž se žalobce v žalobě obává. Žádné zásadní nedostatky zprávy o rakouském azylovém systému nepopisují. Ani žalobce ve svých námitkách příliš konkrétní není, vyjadřuje pouze obecné obavy z neuspokojivých přijímacích podmínek a přeplněných středisek, aniž by je čímkoliv dokládal. Rovněž krajskému soudu nejsou z veřejně dostupných zdrojů známy žádné informace o tom, že by rakouský azylový systém (i přes obecně známý nárůst počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v posledních měsících) nefungoval nebo se potýkal se zásadními problémy.

19. Pro určení příslušného členského státu dle kritérií čl. 8 – 16 nařízení Dublin III nemá význam ani skutečnost, že žalobce má na území ČR bratra a některé vzdálenější příbuzné nebo přátele. Určení státu příslušného k posouzení azylové žádosti není otázkou preferencí konkrétního žadatele. Právě naopak – nařízení směřuje k eliminaci tzv. *asylum shoppingu*, tedy ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí usilovat o získání mezinárodní ochrany.
20. Existenci rodinných či jiných vazeb na území ČR může žalovaný zohlednit v rámci čl. 17 nařízení Dublin III, který upravuje tzv. diskreční oprávnění. Kterýkoli členský stát podle něj má možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.
21. Žalobce se však ve své žalobě výslovně nedomáhá toho, aby ČR převzala odpovědnost za posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 17 nařízení Dublin III. I pokud by tak činil, žalovaný se touto možností dostatečně zabýval na str. 5 napadeného rozhodnutí, kde konstatoval, že žalobce v minulosti na území ČR nikdy nepobýval, nemá zde vybudovány žádné kulturní vazby, je dospělý a soběstačný a nemá žádná zdravotní omezení. Preference žalobce vzhledem k pobytu jeho bratra dle žalovaného nejsou podstatným důvodem, pro který by žalobce nemohl odcestovat do Rakouské republiky. Toto odůvodnění je dle krajského soudu srozumitelné a přiléhavé.
22. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žalovaný řádně odůvodnil příslušnost Rakouské republiky pro posouzení žádosti žalobce, dostatečně se zabýval případnými systémovými nedostatky rakouského azylového řízení a ani skutečnost, že v ČR má žalobce bratra a příbuzné či známé (zatímco v Rakousku nikoliv) nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobní námitky proto neshledal důvodnými.

V. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. O návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud samostatně nerozhodoval, neboť po učinění nezbytných procesních úkonů rozhodl ve věci; rozhodnutí o odkladném účinku by proto nemělo žádný smysl.
25. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen,

který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 21. prosince 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce